

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K; za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K; za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posredna številka 18 v.

Reklamacije so poštne prose Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati: Enostopna peti-vrstica (širina 88 mm) za enkrat 20 vin. večkrat po dogovoru.

49. številka.

V Ljubljani, v torek, dne 26. aprila 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo „Rdečega Prapora“, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II.

Vabilo na naročbo.

Sodruge in prijatelje vabimo na novo naročbo, dosedanje naročnike pa, katerim je potekla naročnina koncem meseca aprila, da jo zopet obnovijo.

„Rdeči Prapor“

izhaja trikrat na teden ter velja

Za Avstro-Ogrske dežele:

za celo leto K 14.—

za pol leta „ 7.—

za četrt leta „ 3-50

na mesec „ 1-20

Za Nemčijo:

za pol leta K 7-90

za četrt leta „ —

Za Ameriko:

za pol leta K 9-50

za četrt leta „ 4-80

Obenem prosimo cenjene naročnike, naj priporočajo naš list svojim sodrugom, prijateljem in znancom, naj ga zahtevajo po gostilnah in kavarinah, v katere zahajajo in naj nam pošljejo naslove takih znancev, ki bi ga naročili, če jim ga pošljemo na ogled.

Upravništvo „Rdečega Prapora“.

Državni zbor.

Poslanci imajo počitnice radi pravoslavnih praznikov in sicer kar do 6. maja. Saj ni dela! Vlada ima predlogo o posojilu pod streho, finančni minister sme pumpati celo 220 milijonov namesto 180 in tako je vse v redu. A preden je prišlo do tega, je morala zbornica po merodnosti Pattaja doživeti še hud vihar. Gospodje od večine bi bili radi šli že v petek večer na »urlaub«, čeprav nimajo pravoslavnih praznikov. Da bi to omogočil, je hotel predsednik še v petek sklicati drugo večerno konferenco in postaviti tretje čitanje posojilne predloge na dnevni red. Pet minut pred 6. se je končala redna, dnevna seja; ob 6. je pa že hotel imeti večerno sejo. Temu se je odločno uprlo opozicija in nastal je tak hrup, vsakršnega zbornica že dolgo ni videla. Pattaj je moral opustiti večerno sejo.

Tretje čitanje posojilne predloge se je torej vršilo v soboto. Seveda se je sprejela z večino, zakaj proti posojilu so glasovali samo socialni demokrati in Slovanska enota.

Potem se je razpravljalo o Vukovičevem nujnem predlogu radi dalmatinskih železnic. Odločno je nastopal za te železnice in zato, da se prisili Ogrska, izpolniti svoje dolžnost, sodrug dr. Ellenbogen. Nekateri izpremembe je predlagal dr. Šusterski. Sledile so še nekatere interpelacije, potem se je seja zaključila in zasedanje odgodilo.

Prvi majnik in delavske zahteve.

Povsod kjer prebiva zavedno delavstvo, se bo tudi letos praznoval prvi majnik in priredilo se bo ob tej priliki mnogo manifestacijskih shodov. Načelni pomen praznovanja je znan in ostane seveda neizpremenjen, kakor so neizpremenjeni cilji sociali-

stičnega delavstva. Toda delavski položaj tudi v kapitalistični družbi ni vsak dan enak; ne glede na načelni program, stoji za delavce zdaj to, zdaj ono vprašanje v ospredju in prvi majnik daje najprimernejšo priliko, da poudarja delavstvo tudi svoje aktualne zahteve.

Z ozirom na to priporoča izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke shodom, ki se bodo vršili dne 1. maja, sledečo

rezolucijo:

Dne 1. majnika 1010. zborujoči delavci v poudarjajo ponovno svojo neomajno solidarnost z razredno zavednim, za najvišje cilje socializma se bojujočim delavstvom vseh narodov. Zavedni delavci na tem zboru ponavljajo, da je njihova odločna volja, bojevati se z vsemi močmi za skrajšanje dnevnega dela na osem ur, da jim bo mogoče, živeti kulturno življenje, ohraniti si telesne in duševne moči ter si pridobiti izobrazbo, katero jim odreja kapitalistična družba. Današnji zbor ponavlja, da se bo zavedno delavstvo neustrašeno bojevalo za vpeljavo splošne in enake volilne pravice v vse politične in upravne zastoje, za katere se ne velja.

Socialistično delavstvo z ogorčenjem opazuje, da ne nahaja pri merodajnih činiteljih nobene zaščite sprito draginje, ki zadnja leta nezdržema tako narašča, da je ogromna večina delavstva prisiljena, odrekati si celo primitivne potrebščine vsakdanjega življenja. Zbor pozivlja pred vsem vlado in državni zbor, da pospešita take trgovinske pogodbe, ki postavijo jez naraščajočemu oderu in obenem ublaže industrijsko krizo, ki povzroča nevarno brezposelnost delavstva.

Zbor pozivlja vse prizadete činitelje, da pospešijo že predolg zavlačevanje socialno zavarovanje, ki je smatrati za nujno odplačilo na račun dolga, s katerim se je socialistična družba zadolžila delavstvu; zbor zahteva, da se izvrši socialno zavarovanje na nepopačeni demokratični podlagi in da se ohrani najširša samouprava delavstva.

Zbor odločno protestira proti stalnemu nalaaganju novih vojaških bremen in proti neustavni navadi, da se izdajajo milijoni in milijoni za militaristične zahteve, ne da bi bili prej dovoljeni od poklicanih ustavnih činiteljev; protestira proti pomnoževanju državnih dolgov za neproduktivne namene in proti načinu državnega gospodarstva, ki se ne briga za potrebe širokih delavnih slojev. Zbor zahteva tako preuredbo davčnega sistema, da se oproste davščina nujne življenske potrebščine in da se javna bremena razdele po pravični proporciji z ozirom na bogastvo in dohodek.

Na zboru navzoči delavci izrekajo, da spoznavajo v svoji organizaciji in v svojem časopisu najprimernejše orožje za priporitev svojih pravičnih zahtev in nalagajo vsakemu zavednemu delavcu brezpogojno dolžnost, pospeševati z vsemi močmi delavske organizacije in z največje vnemo razširjati delavsko časopisje.

Pernerstorfer.

Jutri praznuje poslanec sodrug Engelbert Pernerstorfer svoj šestdeseti rojstni dan. Z neštetimi socialnimi demokrati Avstrije in drugih dežel bodo tudi slovenski socialisti pristržno čestitali možu, ki si je pridobil v dolgih letih nevenljive zasluge za delavstvo. Pernerstorfer, ki je bil mnogokrat cilj strupenih napadov iz vseh nasprotniških taborov, zasluži tembolj, da se ga z vsemi simpatijami spo-

minjajo delavci na dan, ko prestopa prag, izza katerega se štejejo leta starosti. Zasluži to tembolj, ker je kljub brezprimerni delavnosti in resničnim uspehom vedno ostal čudovito skromen.

Pernerstorfer je bil sam porojen v proletarskem svetu. Njegov oče je bil krojač, a že kot mladenič je kazal Engelbert nenavadno živahnost in delavnost, kateri ima zahvaliti, da je mogel končati študije. Ko je Pernerstorfer vstopil v javno življenje, so bila v Avstriji narodna vprašanja akutna in v tedanjih razmerah je bilo zelo umevno, da so razgrela tudi njega. Toda že v dijaških letih se je njegov nacionalizem bistveno razlikoval od šovinizma. Njegova ljubezen do svojega naroda se ni nikdar niti za trenotek prelevila v sovraštvo do katerega drugega naroda. Pač pa smo ga neštetokrat slišali, ko je z navdušenim občudovanjem govoril o prebujenju in o povzdigi malih narodov. Zlasti za Jugoslovane je vedno gojil velike simpatije in mnogo ve o naši, zlasti pa srbski in o stari hrvaški literaturi.

V prejšnjih časih je bil Pernerstorfer demokrat. Ko je prišel v politiko, so bili še živi spomini na osemindesetdeseto leto in na tedanje odkritosrčno demokracijo. Toda nemško meščanstvo je kmalu pozabilo na načela in cilja revolucije. Na njih mesto je postavilo medli liberalizem, ki ga Pernerstorfer nikdar ni maral. Meščanska demokratična stranka ni mogla priti do veljave, ker so iz nje uhajali ljudje tja, kjer so pričakovali več koristi — eni v liberalni, drugi v nacionalno-radikalni, tretji, med njimi Lueger, v krščansko-socialni tabor. Končno sta le še dva ostala zvesta demokratizmu: Dr. Kronawetter in Engelbert Pernerstorfer.

Do leta 1877. ni imela socialna demokracija nobenega zastopnika iz svojih vrst v avstrijskem parlamentu. A njena zagovornika v najhujših časih sta bila Kronawetter in Pernerstorfer. V dobi izjemnega stanja, ko je delavstvo trpelo krvave progone in ko se ni našla v parlamentu nobena stranka, ki bi bila vstala proti policijski brutalnosti, vladni okrutnosti in justičnemu krvoilstvu tedanjega časa, sta bila Kronawetter in Pernerstorfer edina, ki sta branila delavstvo in v pravem demokratičnem smislu zastopala njegove interese. Kronawetter je končno zapustil politično bojišče, Pernerstorfer pa je prišel tja, kjer je bilo njegovo pravo mesto. Spoznal je, da prava demokracija ne more biti drugačna kakor socialna in njegov vstop v stranko je bil izza dolgega delovanja za delavstvo le še formalnost.

Kakšno zaupanje si je pridobil med sodrugi, se je najbolje pokazalo, ko je socialna demokracija s svojimi 88 poslanci dobila pravico do podpredsedništva v državnem zboru in je bil Pernerstorfer soglasno izvoljen na to mesto.

Z zavednim proletariatom vseh narodov te države želimo tudi mi sodrugu Pernerstorferju, da bi še mnogaja leta zdrav in krepak delal med nami na korist gibanju, ki ima osvoboditi svet.

Prvi majnik.

V Pulju.

Sporazumno z italijansko politično organizacijo in s strokovnimi, zaupniki je sklenil politični odbor, da praznujeta prvi majnik skupno jugoslovanska in italijanska socialno-demokratična stranka. Dogovorjen je sledeči

spored.

Ob 9. dopoldne se zbere delavci po strokah na trgu pred »Delavskim Domom«, kjer bo

koncertirala
mestna godba.
Odtod pojde
izpoved
z godbo in zastavami po mestu na zborovališče za
ljudski shod,
o katerem še objavimo podrobnejše podatke.
Ob 3. popoldne bo na vrtu Delavskega doma
velika

ljudska veselica
z obilnim in izbranim sporedom. Za vse potrebne
priprave je izvoljen poseben odbor.

Politični odbor je poskrbel, kolikor je na njem
ležeče, da bo praznovanje prvega majnika do-
stojno. Sodrugi! Odvisno je pa od Vas, da se ta
želja popolnoma uresniči, zakaj impozantna bo
slavnost tedaj, če se je udeležite polnoštevilo.
Praznovanje prvega majnika, ki ga je po svoji
volji sklenil proletariat vsega sveta, mora tudi
puljske delavce najti pripravljene, da pokažejo
svoje zavednost in solidarnost s sotrpini vseh
narodov.

Sodrugi v Pulju in okolici! Udeležite se torej
polnoštevilo vseh priredb, pripeljite svoje žene
s seboj in agitirajte vsak v svojem krogu, da bo
praznovanje res impozantno!

Sv. Križ pri Trstu.

Za praznovanje letošnjega prvega majnika je
bil sklenjen sledeči

spored:

Ob 8. popoldne se priredi
manifestacijski obhod
z godbo na čelu po vasi.

Od 9. do 11. je določen čas za razne stran-
kine pogovore, za razdelitev majskih znakov i. t. d.
Ob 11. popoldne bo

ljudski shod

v dvorani gosp. Maganje. Poročevalec sodrug
Regent iz Trsta.

Ob 3. popoldne

ljudska veselica

s koncertom, šaljivo pošto i. t. d. na dvorišču
gosp. Maganje.

Sodrugi! Udeležite se polnoštevilo vseh pri-
redb in pokažite tako zopet, da ste zavedni
delavci!

Sodrugi!

Prvi majnik

se približuje.

Skrbite za dostojno praznovanje!

Tržaška konferenca.

V nedeljo, 24. t. m. je bila v tržaškem Delav-
skem Domu konferenca deželne organizacije za Trst
in okolico, ki je opravila jako pridno in, kakor se
sme pričakovati, tudi plodonosno delo.

Za vodstvo konference sta bila izvoljena so-
druga dr. Dermota in Stojčić za predsednika
in sod. Vendermin za zapisnikarja. Izvrševalni
odbor stranke je zastopal Etbin Kristan.

Poročilo o delovanju političnega odbora je
podal sodrug Regent. Politični odbor se je več-
krat deloma obnovil, deloma izpopolnil. Glavne
akcije, s katerimi se je bavil, so bile sledeče: Vo-
litve v bolniško blagajno v Trstu; ustanovitev iz-
obraževalnih društev pri Sv. Ivanu in na Greti;
vseučiliško vprašanje; slovensko ljudskošolsko vpra-
šanje v Trstu; razne manifestacije; deželnozborske
volitve v Trstu 1909; ožje volitve 1909; državno-
zborske volitve v III. okraju; goriške volitve 1908.
Mnogo dela je imel z ustanovitvijo in z izdajanjem
«Delavskega Lista». Ob raznih prilikah je politični
odbor prirejal shode v mestu in okolici, pred usta-
nevitjo goriške deželne organizacije tudi po Go-
riskem. Posredoval je pri imenovanju slovenskega
strokovnega tajnika v Trstu. Obširno je sodrug
Regent poročal o delovanju socialističnih poslancev
v tržaškem deželnem zboru.

Sodrug Avg. Novak je podal sledeče tajniško
poročilo:

Od zadnje okrajne strankine konference, ki se
je vršila dne 26. januarja 1908, je posloval odbor,
izvoljen na tej konferenci skozi 14 mesecev, t. j.
do 12. marca 1909; od tega dneva pa drugi pol.
odbor, ki je bil izvoljen na strankinem shodu, do

danes. Delovanje pol. odbora I. dobe ob-
sega v prvih dveh mesecih 12 sej pol. od-
bora, 1 skupno sejo s strokovno komisijo, 1 skupno
sejo s pol. odborom italijanske stranke. Polit. od-
bor je delegiral agitatorje iz svoje srede v razne
kraje na Goriško v času deželnozborskih volitev,
bavil se je na svojih sejah večidel s svojim glasi-
lom «Delavski List», z goriškimi deželnozborskimi
volitvami iz z istrsko volilno reformo. Delovanje
pol. odbora II. poslovalne enoletne dobe obsega
22 sej pol. odbora, 2 seji s pol. odborom ital. sek-
cije, 2 seji s pol. odborom ital. sekcije in strok. komi-
sijo, 1 sejo z društvom «Ljudski Odr», 1 sejo s
zastopnikom osredn. izvr. odbora, 1 sejo s zastop-
nikom goriškega pol. odbora, 5 sej z hišno upravo
in raznimi zastopi, 2 seji s pol. odb. ital. sekcije,
strokovno komisijo in zastopi železničarske organi-
zacije, 2 seji z «Odborom slovenskih staršev», 12
sestankov z zaupniki in strankinimi pristaji, 3 javne
shode s predmetom «Podraženje stannarin», 3 javne
shode s predmetom «Zadnji politični dogodki in
deželnozborske volitve», 1 javni shod s predmetom
«Otvoritev parlamenta in delavstvo», 1 javni shod
s predmetom «Narodne vprašanje in Jugoslovani»,
4 javne shode s predmetom «Delovanje tržaških
socialističnih poslancev v deželnem zboru in mest-
nem svetu». Polit. odbor je organiziral agitacijo v
okolici za deželnozborske volitve tržaško, agitacijo
v predmestju III. vol. okraja za nadomestno vo-
litev v državni zbor. Zastopan je bil: na stranki-
nem zboru in na jugoslovanski konferenci v Ljub-
ljani, na deželni konferenci ital. sek. v Trstu, na
deželni konferenci ital. sek. v Gorici, na deželni
konferenci nemške sek. v Trstu, na 5 sestankih za
izvolitev delegatov na današnji konferenci, pri usta-
novitvi izobraževalnega društva na Greti, pri
ustanovitvi izobraževalnega društva pri Sv. Ivanu,
pri ustanovitvi združne gostilne «International».

Sestavil je poslovnik za zaupniški zbor, agi-
tiral v vsakem slučaju za strankino glasilo, vedno
bil v dotiki z izvrševalnim osrednjim odborom v
glavnih vprašanjih, pridružil si je 5 članov iz zaup-
niškega zbora in enega člana za notranja dela.

Demisionirali so v teku zadnje dobe: 2 pred-
sednika političnega odbora in 1 član kontrole.

Konec prih.

Politični odsevi.

* V vojnem ministarstvu je izdelan načrt, kako
bi se dali poravnati dolgovi častnikov. V to
svrhu imajo na razpolago glavnico v znesku 50
milijonov. Ta glavnica je nastala tako, da so zbrali
fond Marije Terezije, ki znaša 10 milijonov, in fond
nadvojvode Albrehta, ki znaša tudi 10 milijonov. Vojna
uprava je v ta zaklad prispevala tudi 10 milijonov.
Vlada bo predložila zakon, da se ne sme posoditi po-
ročniku več ko tri tisoč kron, nadporočniku več
ko 5 tisoč kron, slotniku pa ne več kakor 8000
kron. Menda bi tudi to zadostovalo. Kdo pa po-
maga delavcu, rešiti se dolgov, če zabrede vanje
vsled brezposelnosti ali bolezni?

* V portugalski poslanski zbornici je došlo
do burnih prizorov. Opozicionalci so vložili neko
predlogo, katero je večina brez vsakega ozira na
utemeljevanje predlagatelja odklonila. Na to se je
pričel na klopih uporbe strašen vrišč. Slisali so se
klici: Dol z vlado! Seja se je morala zaključiti.
SedANJI položaj je takšen, da bo ali zbornica
zapuščena ali pa pride do ministrske krize.

* O novih pogromih na Ruskem se poroča iz
Kisineva: Črne sotnije (zveza pravih ruskih ljudi)
so zopet začele svoje delo. Oborožene bande ho-
dijo okoli in govorniki pozivajo kmečko ljudstvo v
okolici, naj gre v mesto in pobije žide. Tega gi-
banja se udeležujejo tudi duhovniki. Judovsko pre-
bivalstvo je v velikih skrbih, kaj se bo godilo o
židovskih velikonočnih praznikih, ki se prično ta
teden. Imovitejši ljudje beže iz mesta.

* Državni tajnik za Finske je carju poročal
o sedanjem stanju finskih zadev in pri tej priliki
je baje rekel car, da je Stoljpin glede svojih
odredb proti Fincem na napačni poti. «Bojim se,
da bo napravil neznansko zmešnjavo,» je baje
dostavil.

* Car Nikolaj je sprejel v posebni avdienci
predsednika gosudarstvene dume Gučkova. Av-
dienca je trajala skoro celo uro, kar vzbuja
splošno pozornost.

* Ruski zunanji minister Izvoljskij pride
za veleposlanika v Rim, knez Dolgeruki bo ime-
novan za veleposlanika na Dunaju, poslanik Nje-
lidov pa gre v pekaj. Za naslednika Izvoljskega bo
imenovan Stefanov.

* Turški prestolni naslednik princ Juzuf
Izudin bo letos spomladi obiskal dvore v Sofiji,
Belgradu in Peterburgu, ostale evropske dvore pri-
hodno jesen. Vlada je predložila parlamentu v
odobrenje kredit v znesku 1 milijon 200.000 kron
za stroške princovega potovanja v inozemstvo.

* O nemirih v Čangši in okolici na Kitajskem
se javlja: Inozemci so si vsi rešili življenje, razun
treh španskih menihov avguštincev, ki so vtonili,
ker sta trčili džunka, v kateri so se vozili, in an-
gleška vojna ladja «Thistle» skupaj. Japonski kon-
zul je rešil 50 Japoncev pred smrtjo in jih varno
odpeljal iz razburkanega kraja. Pač pa so izgubili
inozemci vse svoje imetje, ker so vstali v prvi
vrsti požigali evropske hiše in zavode. Norveški
in angleški misijoni so vsi uničeni. Vesti o požig-
ganju in uporih dehajajo tudi iz pokrajine Fu-nan.

Dopisi.

Zagorje ob Savi. Dne 24. aprila, za tretjo uro
popoldan je sklicala N. D. O. iz Ljubljane v So-
kolskem domu društven shod. Vabil so razdelili po
Zagorju Kisoč in Lokah čez 300, delili so jih tudi
socialnim-demokratom. Ob 3. pa je bilo samo 7 oseb
v dvorani, čakali so do 4., dokler pa je imela go-
spoda veliko posla, da so nabrali 20 zborovalcev.
Na zborovanju sta bila samo 2 rudarja, drugi zbor-
ovalci pa so bili gostilničarji in trgovci. Današnji
shod je menda tudi gospode iz Ljubljane prepričal,
da v Zagorju niso tla za to komedijantarsko družbo.
Gospod Škerl in Juvan sta ob 1/5. šla vsa popar-
jena proti postaji, hišnik Sokolskega doma pa si
je brisal solzne oči, v tem ko je plemeniti Pod-
škalski preklinjal socialne demokrate: Glej, ti so krivi,
da nimamo nič ljudi za seboj!

Trst. (Stabilimento tehnico.) Za četrti
mesec imamo tukaj grenko prikazen, t. j. pomanj-
kanje dela. Nasim delavcem nikakor ne bo škodo-
valo, ako o tem nekoli obširneje poročamo.

Omenjena tovarna dela stroje za vojne avstr.
ogr. ladje, dalje za ladje avstr. finančne straže
i. t. d. Dosedaj je sploh imela dela dovolj in si
je nakupila električna dvigala namesto starih lese-
nih, za pospeševanje dela. V tem, ko je prej za en
stroj potrebovala za zgotovitev n. pr. eno leto,
lahko sedaj z novimi dvigali doseže isti efekt v
šestih mesecih. Vsled tega je seveda že mnogo
zgotovljeno danes, kar bi po starih razmerah še
dolgo ne bilo zgotovljeno.

Temu pa se pridružujejo tudi takozvani
«kvarti», t. j. če le količjak mogoče, se dela v tej
tovarni ne le do pol 5. pop., temveč do 1/2.7., od-
nosno do 1/2.9. zvečer Delavci pa zaradi hude dra-
ginje živijo in stanovanja in ker si drugače ne znajo
pomagati — večina baje še zmirom godrnja in za-
bavlja čez socialiste, — so srečni, da smejo delati
«kvarte». Mnogokateri bi kar notindan delali.
Toda le malo jih pomisli, da so že do 1/2.5. za-
služili ono svoto, katero potrebujejo za svoje ekvi-
stenco; da jim ne bi bilo treba delati vsak dan
prosto voljno dve, odnosno 4. ure več in vrhu-
tega še vsak praznik in nedeljo. To pa zopet pro-
uzrokuje obilno izdelovanje, odnosno seveda brezpo-
selnost.

To pa še ni vse! Dosedaj so dobivale vojne
ladje parne stroje, odsedaj pa večinoma takozvane
parne turbine. Te turbine dajo mnogo manj dela
nego dosedanja stroji ter pospešujejo krizo.

Vse te boletine bi delavci mogoče še prena-
sali, ako bi vse ladje, katere se fabricirajo v Trstu
tudi trgovske, dobivale stroje, odnosno turbine iz
te tovarne. Ali žal je dosedaj večji del došel iz
Anglije, — seveda zato, kjer pride mnogo ceneje.
(Zakaj, to hočemo prihodnjič poročati.) Tako je
Lloydov arsenal vse svoje stroje kupoval iz Anglije.
Ravno tako je tudi v ladjedelnici v Tržiču, V Sv.
Roku je večina strojev iz Anglije.

Kljub temu dejstvu pa «se govori», da se
bo v kratkem času tovarna stabil; tehnico povečala
in razširila, ter da bo mnogo novih delavcev spre-
tih. (Iz umirajočega Lloydovega arsenala i. t. d.)
Vsak delavec, če je še tako slep, lahko razvidi, da
nam grozi neizogibna kriza, in da je zadnja ura,
pripraviti se za tako krizo. Seveda je to najboljša
nada za naše narodnjake, da si izperejo pesek iz
oči, katerega jim je nasul v njih g. Mandič. Da raz-
vidijo, da mi danes zadostno sklicavati shode z
dnevnim redom: «kruha nam dajte», temveč,
treba je danes našim delodajalcem, posebno pa
naši vladi potom naših poslancev tudi pokazati
pot, ki vodi delavca do kruha. Dokler pa priha-
jajo stroji iz Anglije, in če bodo v prihodnje
tudi še prihajali, tedaj je ponehanje dela neiz-
ogibno. — Seveda brez ozira na Lloydov arsenal.

Shodi.

Miren. V soboto, 16. t. m. se je vršil dobro
obiskan shod, na katerem je poročal sodr. Pete-
jan iz Gorice o potrebi in pomenu konsumnih
društev za delavce. Govoril je o veliki draginji, ki
narašča vsak dan bolj; zato je potrebno, da se
tudi delavci gospodarske organizirajo v konsumnih
društvih. K dnevnemu redu je govorilo več navzo-
čih, na to se je izvolil pripravljalni odbor iz 7
članov, ki ima nalogo, vse pripraviti. Sklenilo se
je, določiti deleže po 20 kron, eno krono pa za
vstopnino, kar se ima vplačati najdalje do konca
junija t. l. Po shodu se je oglasilo in vplačalo
vstopnino okoli 80 članov raznih strok. Upati je,
da se bo v najkrajšem času doseglo zadostno šte-
vilo članov, da se otvori prodajalna konsumnega
društva.

Domače vesti.

— Nov kandidat za tržaško škofijo je neki kapucinski provincial pater Bernardin z Reke. Doslej se je imenovalo že toliko kandidatov, da je najbolje, če se ne verjame nobena vest, dokler ne bo imenovan tisti, ki ga hočejo imeti gospodje z Dunaja in iz Rima.

— O belokranjski železnici je povedal železniški minister v državnem zboru, da se je začelo z izdelovanjem podrobnih načrtov in sicer za prago od Novega Mesta čez Črnomelj na Metliko. Dejal je tudi, da se bo ta praga zgradila ne glede na to, če bo ogrska vlada pravočasno zgradila hrvaško prego od meje do Karlovca. To bi bilo vse lepo, če bi bil minister le tudi povedal, kaj misli storiti avstrijska vlada, da izpolni njena ogrska sestra svojo dolžnost. Zakaj belokranjska železnica izgubi več kakor pol vrednosti, če ni nadaljevanja na Hrvaško in zveze z Dalmacijo.

— V Strindbergovi drami «Oče» pravi ritmojster svoji hčeri, da v nji živita dve duši, ker se ne more odločiti ali za očeta ali za mater, marveč tava med obema. To dramo so predstavljali ljubljanskega gledališča igralci tudi v Gorici. Ko je lastnik in izdajatelj «Soče» čul omenjeno očitane pri predstavi, je vzdihnil, šel skesano vase in se zamislil... V «Soči» ponatiskuje vse jamrave notice, ki jih od časa do časa objavlja «Edinost» zaradi najemanja regnicolov, ki jih kličejo kapitalisti na delo v Trst in na Primorsko sploh. V «Soči» kliče ogenj in žveplo na breznarodne socialiste, ki pravijo, da so tudi regnicoli ljudje, ki niso sami krivi, da morajo po svetu s trebuhom za kruhom, kamor jih pozovejo kapitalisti. V «Soči» strašno zameri socialistom, ki trdijo, da kapitalisti ne vabijo regnicolov na delo v Trst ali drugam v Avstrijo iz narodnostnih ozirov, marveč, iz profitarških. V «Soči» je velik narodnjak, kakršnik le malo leta po slovenskem svetu okoli... Primerilo se je pa, da je sprejel te mož-narodnjak v svojo tiskarno tudi tisk obiskurnega italijanskega dnevnika «Gazzettino popolare». Potreboval je več stavcev, pa si je enega ordiniral iz Italije — regnicola torej! Na nekaj ni hotel pomisliti pri tem: organizacija tipografov ima svojo posredovalnico za delo; delodajalec se mora nanjo obrniti, kadar potrebuje delavcev; organizacija pa mu odkáže delavce, katere ima na razpolago. Možu-narodnjaku torej ni bilo treba hoditi v Italijo po regnicola, ker so tipografje tudi v Gorici na razpolago. Dokler je tako, organizacija ne pripušča najemanja delavcev od drugod, da se z njimi tlači mezda domačih delavcev in množi dobiček delodajalca. Lastnik «Soče» si tega ni dal dopovedati, zato je doživel v svoji tiskarni strajk. Sedaj pravi, da je ta strajk terorističen! Ono pa ni bilo teroristično, če je hotel on tiskarsko organizacijo po glavi udariti?! Ono pa ni bilo teroristično, če je on pogljal predsednika tiskarske podružnice, ki je prišel intervenirat k njemu, na brezobrazno surov način?! In kaj to, če mož narodnjak, ki ima polna usta zabavljanja na gorški laški mestni magistrat, sedaj proti svojim delavcem teka po pomoč na ta magistrat?! Koliko duš je pravzaprav v tem možu narodnjaku? Kolikor jih mu dovoljuje njegov profitarški nagon! To smo hoteli priobčiti našemu občinstvu, da se zopet vidi v jasni luči, da se za kapitalista narodnjaka nehave narodnost vselej in takoj ondi, kjer se začnejo interesi žepa. In ker so interesi neznansko veliki, je gotovo, da morajo biti oni interesi neznansko majhni... Sicer pa pričakujemo z gotovostjo, da bo morda «Edinost» nastopila z vse potrebno energijo proti regnicolom, ki jih jemlje v službo lastnik «Soče» v Gorici, da z njimi škoduje domačim delavcem. Enaka pravica za vse kapitaliste, laske in slovenske, v Trstu in v Gorici!

— Bolniško blagajno za posle ustanovi ljubljunska občina po dunajskem vzoru. Konstatiralo se je, da so v bolnišnici plačevale rodbine za obolele služkinje tekom zadnjih 10 let okroglo po 800 K na leto. Gospodarjev, ki bi bili pripravljeni se zavarovati, je skoro 900. Letno bi se plačevalo od vsakega posla po 2 K, tako da bi bil morda še nekaj prebitek. Poročevalec dr. Oražen je v obč. svetu omenjal, da ni skrbjeno za ambulantno zdravljenje in tudi v bolnici le za 14 dni. Priporočal je pa, da se ta blagajna ustanovi; magistratu naj se naroči, da izpolnjuje potrditev pravil. — Občinski svet. Lenče je bil proti temu, da bi veljalo zavarovanje tudi za okolico, toda njegov predlog je propadal.

— Opozicionalni «Slovenec» hvall na vse pretege Haerdltovo pragmatiko za državne uradnike in uslužbence. Socialni demokratje so v državnem zboru dokazali, da je ta pragmatika čisto predpotopna, ker nalaga uradnikom in uslužbencem neštete dolžnosti in jim omejuje najenostavnejše državljanske pravice. Ampak ravno to je «Slovenec» menda všeč. Uradniki in uslužbeni naj v politiki ubogajo tistega, ki ima moč v rokah. In ker so to pri nas klerikalci, so popolnoma zadovoljni. Vendar je pa čudno, da se «opozicionalen» list tako ogreva za nagobčnik, ki ga natika vlada. Ali si klerikalci res pripravljajo pot k vladnim jaslom?

— Krumirstvo gorških kršč. socialistov. Ves svet že ve, da je v Winterthuru v Švici stavka zidarjev, ki traja že čez 9 mesecev in da rabijo podjetniki vsa sredstva, s katerimi bi si pridobili

stavkokazov. Posebno se vlačijo agentje po Goriskem in kaj pridno zahajajo v Renče. Naša stranka je napela vse moči, da bi preprečila zahajanje slovenskih zidarjev v Švico. Kar naenkrat pride glasilo srednjeveških novostrujarjev «Novi Cas» in začne hujskati zidarje iz Renč, kaj da ubogajo socialisti, da nič ni res, kar govore o stavki, da imajo zidarji tam dober zaslužek i. t. d. In res se je dalo več zidarjev iz Renč premotiti od te falotarije, pa so šli v Švico delat stavkokaze. Kako bodo prišli nazaj, še ne vemo, ampak vemo, da je to najsrametnejše izdajstvo, ki so ga mogli zagrešiti gorški krščanski socialisti. Tako hoče ta svojat vzgajati značaje! Ali Vas ni sram, gg. Kremžar, Breclj, Pavlica e tutti quanti, da si pritiskate na čelo pečat krumirstva?

— Četrta deška šola v Ljubljani. Svoj čas je mestni šolski svet predlagal, naj se III. mestna deška ljudska šola postavi v Kolizejskem okraju in ne na Prulah. Obč. svet temu ni pritril, temveč se je začel baviti z vprašanjem nove IV. ljudske šole v Kolizejskem okraju. Mestni šolski svet priporoča sedaj sezidavo te šole v bližini kavarne Evrope. Ima naj 5 razredov in 3 samostojne mesečanske razrede. Te nasvete je obč. svet na zadnji seji akceptiral. Obenem je ponovno naprosil dež. odbor, da prevzame plačevanje učiteljev na ljubljanskih mesč. solah.

— Zastrupila se je v Kandiji dne 16. aprila t. l. z lizolom neka Marija Papež, ki je bila pred kratkim v blaznici na Studencu. Pripeljala se je v Novo mesto, kupila v lekarni steklenico lizola in ga izpila. Prenesli so jo k primariju dr. Defrance-schemu, ki ji je izpral želodec, toda bilo je prepozno. Umrila je v ženski bolnici dne 18. aprila ponoči.

— Delavca zasulo. V sredo popoldne okoli 4. je zasulo v Gorici na Placuti delavca Angela Brešana iz Ločnika, starega 29 let. Tam so napravili nad starim globokim kanalom jarek za novo izpeljavo. Jarek je bil precej globok, pa nič podprt na vrhu. V delu jarka se je zemlja stisnila skupaj na vrhu, ker ni bila podprta ter zajela delavca, ga stisnila do vrh prsi, tako da je samo glava in del ramen gledalo iz zemlje. Brešana je tako pritisknilo, da je bil takoj mrtev. Omeniti je, da je delo vodil magistratni stavbni urad. Če je taka malomarnost pri oblastih, kako naj se pričakuje kaj boljšega pri privatnikih?

— Streljajoča straža. Iz Osjeka javljajo: Pri shramu za smodnik v Bolju je straža opazila, da se bližata poslopju dve osebi. Bila je noč. Ker je ena izmed oseb ustrelila z revolverjem, je vojak snel puško in zaklical «Kdo je? Stojte». Ker se neznanca nista ustavila, marveč je počil še en strel, je vojak pomeril in sprožil. Zjutraj so našli v bližini smodnišnice mrtvega laboranta vojaške lekarne Ljud. Andriana in narednika 16. polka Frana Sedlake, pridelnega garnizijski bolnici. O zagometni aferi so uvedli strogo preiskavo.

— Vojaški nabori so zadnje čase postali prav poučni. Za gorisko okolico n. pr. se je vršil nabor pretekli teden v Gorici. Opažalo se je, da manjka iz raznih občin polno nabornikov. Iz županije Koj-sko in Čepovan n. pr. je bilo pozvanih na nabor 179 mladeničev, prišlo pa jih je le 120. Drugi so po svetu okoli, v Ameriki in kdove kje se. V soboto bi bilo imelo priti k naboru na Vrhniko 119 mladeničev, a jih je prišlo le 98, drugi so pa v Ameriki. Potrjenih je bilo 42. Te številke povedo pač marsikaj.

— Armadni nadzorniki. Cesar je z najvisjo odredbo z 9. t. m. ukazal, da se imajo odslej «generalni armadni inspektorji» imenovati armadni nadzorniki. Armadni inspektor Albori je vpokojen. Za armadna inspektorja sta imenovana: poveljnik III. kora Potiorek in poveljnik VII. kora vitez Frank. Sedaj so 4 armadni inspektorji: imenovana dva, nadvojvoda Evgen in general Varesanin.

— Vojaški samomor v Gradcu. Ustrelil se je v Gradcu Viktor Bednarčič, pešec pri domobr. polku št. 3. Neki korporal ga je po krivem naznačil, da je hujskal nekega tovarša k upornosti; Bednarčič je moral k raportu, kjer ga je stotnik silno oštel. To je vojaka tako užalilo, da se je ustrelil.

— Nevaren mišji strup. Deželna vlada za Kranjsko je poslala vsem okrajnim glavarstvom na Kranjskem in mestnemu magistratu v Ljubljani sledečo okrožnico: C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je z odredbo z dne 19. okt. 1900, št. 11.707 razglasilo, da vsebuje sedaj v trgovini nahajajoči se mišji in podganji strup ogljikovi barit. Steklenice imajo napis: «Neopasno ravnanje. Strupa prosto. Izkaznica za strup nepotrebna.» Ta izdelek se zelo uspešno uporablja in razširja — vendar pa ni brez strupa, marveč je celo zelo strupen. Na steklenicah nahajajoči se napis zavaja ljudi, zlasti manj izobražene, da pri uporabi podobnih sredstev zelo neprevidno ravna. — Slavna trgovska in obrtna zbornica se torej v smislu doslih navodil naproša, da opozori interesente na to, da so navedena podgane uničujoča sredstva, ker vsebujejo ogljikovi barit, podvržena utesnitvam § 15 ozir. 12 min. naredbe z dne 12. aprila 1876.

Socialni pregled.

** Za delavce s kamnom je zaprt Fürstenbrunn pod Untersbergom pri Salzburgu.

Cenjene dopisnike prosimo prav uljudno, naj pišejo razločno. Ne zahtevamo krasnopoljsja, ne pisateljske umetnosti, ampak vsaj tako naj se nam piše, da more uredništvo brati in da ve, kaj hoče dopisnik povedati. Posebno ne pišite drobno in gosto. Pazite, da bodo imena čitljiva. Sicer je uredništvu nemogoče, da bi ustrezalo. Še to: Poročajte čim mogoče hitro!

Zadnje vesti.

Odložene ministrske konference. Dunaj, 25. aprila. Skupna ministrska konferenca, ki je bila napovedana za danes, se je odložila na nedoločen čas. Baviti se je imela s skupnim proračunom, ki se ni dovoljen od delegacij ter z vojnim proračunom za leto 1911. Ker pa Khuen noče prevzeti obveznosti za bodočnost, se bo počakalo, kakšen uspeh prinese ogrske volitve Khuenovi vladi.

Volilni boj na Ogrskem. Budimpešta, 25. aprila. V opozicionalnih krogih se razširja govorica, da odstopi Khuen-Hedervary po končanih volitvah in napravi prostor grofu Ivanu Zichymu (ki je do kosti klerikalen.) V devetem okraju je včeraj govoril justični minister dr. Ssekely o volilni reformi. Dejal je, da se bo vjemala z vsemi demokratičnimi zahtevami, vendar se pa ne bo dotikala «upravičenega» historičnega značaja Ogrske. Vlada ne bo nič odlašala; volilna reforma se uresniči v najkrajšem času.

Temešvar, 25. aprila. Včeraj je tukaj govoril bivši podpredsednik državnega zbora Navay. Socialisti so demonstrirali proti njemu s klici: «Kaj je s plošno volilno pravico?» Ko je dobil besedo dr. Brody, se je hrup tako povečal, da se je moral shod zaključiti. Vodja socialistov dr. Roth je dejal, da ne bodo socialisti Navayu več dovolili govoriti v Temešvaru.

Franoske volitve. Pariz, 24. aprila. Na volilnem shodu na Montmartru so anarhisti streljali z revolverji. Socialistični kandidat Rouanet je bil ranjen. Vdrl so tudi v uredništvo «Humanité», pretepli slugo, porezali telefonske žice in napravili mnogo škode.

Pariz, 25. aprila. Volitve se vrše jako mirno, samo v občini Cognac je neki volilec ustrelil župana. Do zjutraj so bili znani ti le rezultati: Republikancev 47, radikalcev in socialnih radikalcev 138, neodvisnih socialistov 11, združenih socialistov 30, progresistov 35, nacionalistov 13, konservativcev 48. Treba je 207 ožjih volitev. Med izvoljenimi sta Briand in Delcasse.

Vstaja v Albaniji. Solun, 24. aprila. Med Prizrendom in Verišovcem so Arbanasi napadli pošto. Razvil se je boj. Izgube so na obeh straneh.

Carigrad, 25. aprila. Pri Simliji, med Pristino in Prizrendom krvava bitka, 10.000 Arbanasov je napadlo 8 turških bataljonov.

Skoplje, 25. aprila. S severozapada se sliši grmenje topov. Snoči so pripeljali prve ranjence z bojišča. Bitka se bje nekoliko kilometrov južno od Pristine. Izgube na obeh straneh so precej velike.

Gospodarski pregled.

60 milijonov kron čistega dobička ima država od l. 1892. sem v kovanju kron. Takrat se je namreč vpeljala kronska veljava. Skovalo se je doslej kron v vrednosti za 271 milijonov kron. Vsi stroški za to kovanje pa so znesli le 216 milijonov kron, tako da je imela država zgornji čisti dobiček — torej 34%.

Strokovni pregled.

Polj. V mezdnem gibanju stoje krojaški pomočniki pri tvrdki Steiner od 19. t. m. naprej. Naj nihče ne hodi tja!

Avstrijska zveza kovinarjev v letu 1909. Kljub gospodarski krizi, ki je bila lanske leto v industriji, je imela zveza kovinarjev skupnih dohodkov 1.184.406 kron za leto 1909; od teh odpade na prispevke članov 1.111.819 kron. Izdatkov, ki so radi slabe konjunktore za delavce zelo poskočili, je bilo v pretečenem letu 1.228.606 kron, od teh samo za brezposelne podpore 444.762 kron. Temu je pristeti še 286.187 kron za podpore v raznih drugih slučajih, dalje 41.187 K potovalne podpore, 15.227 K za preselitev članov v druge kraje. Več kakor četrta miliona je izdala organizacija za izobraževalne namene, 62.000 K pa za agitacijo. Za 44.200 kron so izdatki presežali dohodke, vsled česar se je premoženje seveda nekoliko zmanjšalo, in znaša koncem 1909 leta 1.101.693 kron. K temu pride še aktivum 44.671 kron od «avstrijskih kovinarskih delavcev», 33.532 kron poljskega strokovnega lista. Izven tega pripada zvezi kovinarjev ogromni fond za stavke in se z veseljem konstatira, da je zveza dobro premagala krizo in se je za viharne čase nadejati zasiguranih financ. Kako je organizacija izvršena, je videti v tem, da ima 24 agitacijskih okrajnih tajnikov, ki se marljivo trudijo v interesu organizacije. Zveza je imela na koncu leta 50.858 članov. To je precej, a vendar se vse premalo; posebno pri nas bo potrebno napeti vse sili, da se pridobije indiferentni kovinarji za svojo zvezo, da bo mogla izvrševati vse svoje velike naloge.

Raznoterosti.

† **Zadruga slepcev.** Leta 1907. je bila na Nizjem Avstrijskem ustanovljena zadruga slepih krtačarjev in košarjev. Za nakup sirovin je zadruga dobila podporo 500 K. Danes šteje zadruga 49 zadrugnikov z 80 deleži, ki znašajo po 50 K. Na račun deležev je plačano K 3717. Do konca l. 1907 je zadruga izdala za K 21.000 raznega blaga, kar je za slepce gotovo le uspeh. Iz vsega poslovanja se vidi, da imajo člani mnogo zmisla za zadrugno delo.

† **Električni obrat** se uvede na švedskih železnicah, ker se je že nasvetovalo, da se pri Pojusfeldu napravi električna postaja, ki jo bodo porabili za obratovanje. Za njo se je obljubilo 21 in pol milijonov in sicer se bodo izdale že to leto 4.915.000 kron.

† **Kralj Edvard bolehen.** Kakor poročajo listi, trpi angleški kralj Edvard na kronični bronhitis in želodčni boleznini, katera je vsled kraljeve starosti zelo nerarna.

† **Izgubljeni bankovci.** Dne 29. oktobra 1909 se je na pošti izgubilo priporočeno pismo s 40 bankovci po 1000 kron, ki jih je poslala osrednja banka čeških hranilnic v Pragi nekam na deželo. V preiskavo je prišel neki poštni uradnik, a zdaj so postopanje ustavili. Vendar pa je sedaj obljubila zavarovalna družba 50% vsote onemu, ki bi našel pismo.

† **Štrajk o ljudski šoli.** V Poaililu na Francoskem so stopili dečki in deklice ljudske šole v štrajk. «Štrajkovci» zahtevajo, da se odpustita en učitelj in ena učiteljica. Ravnateljstvo, ki mora imeti presneto malo avtoritete, je obljubilo, da bo omenjena dvojica premeščena. «Štrajkovci» pa s tem odgovorom niso zadovoljni, marveč zahtevajo, da ju odpusti.

† **Šola, kakšno si žele klerikalci.** V klerikalni Belgiji imajo za 5., 6. in 7. šolsko leto takle urnik za en šolski dan: 1. Jutranja molitev, zapovedi, dobro mnenje, tri odstavke rožnega venca, evangelij. 2. Računstvo, tri odstavke rožnega venca, odmor. 3. Dva odstavka rožnega venca, zemljepis, litanije matere božje, dva odstavka rožnega venca. Sklep ob polenajstih.

H. Suttner
Ljubljana Mestni trg
nasproti rotovža.

Priporoča svojo bogato zalogo pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. Blago le prve vrste. Cenik na zahtevo zastoj in poštne prosto. Obrnite se zanesljivo na domačo trgovko, kjer boste najboljše postreženi. 87

Svojim čitateljem priporočamo, da se ozirajo na take trdke, ki inserirajo v našem listu.

Castiti gospod

Gabrijel Piccoli
lekarnar

52-44

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

posesnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri Št. Petru na Krasu.

Gostilna „Pri panju“

== Vegova ulica št. 10 ==

se priporoča za mnogobrojen obisk

lastnik **Leonardo Galante**

ima najboljše pijače; dobiva se izboren «pelinkovac», goriska, istrska, dalmatinska vina in dolenski eviček po najnižji ceni. 26-5

lv. Jax & sin

Ljubljana

Dunajska cesta št. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Uozna kolesa.

— Ceniki zastoj in franko. — 19

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Močenje postelje

30-25

se jamčeno ozdravi takoj. Pojasnila brezplačno. Sporočiti je starost in spol. Tople zahvale. Zdravniško priporočeno.

Zavod „Sanitas“

Velburg P 348 (Bavarsko.)

Konsumno društvo za Ljubljano in okol.

vpisana zadruga z omejeno zavezo

naznanja vsem cenj. konsumentom Ljubljane, da **otvori**

v torek, 26. aprila

v Ljubljani v Sodni ulici št. 4, poleg gostilne

Br. Novakovičev

IV. svojo

prodajalno.

Prodajalna bo odprta od 7. ure zjutraj do 12. in od 2. do 8. ure zvečer.

Kdor še ni član — ker se bo v prodajalni oddajalo blago le članom — ta naj pristopi; zglašiti se lahko v ta namen bodisi v ti prodajalni ali pa v pisarni, Šelenburgova ulica 6/II.

Upravni odbor.

12-1

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica hranilne vloge obrestuje po 4 1/4 % ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama in ga vlagateljem ne zaračuna.

Denar se lahko pošila tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovane prenehale.

Posoja se na zemljišče po 5 % na leto in proti amortizovanju posojila po najmanj 1 1/4 % na leto. Dolžnik more poplačati svoj dolg tudi poprej, ako hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. — Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnice

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi otroke navajajo k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljalata slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v

Prešernovi, prej Slonovi (Elefantni) ulici št. 3.

Dolnška družba združenih pivovarov Žalec in Laški trg

Telefon števil. 188.

v Ljubljani

Telefon števil. 188.

priporoča svojo

izborna pivo v sodnih in steklenicah.

ZALOGA V SPODNJI ŠIŠKI.

52-18